

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), DECEMBER 29, 1948

ŠTEVILKA (NUMBER) 254

Domače vesti

Zaroke

Na božični dan sta se zaročila Miss Mary Ann Valenčič, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Valenčič, 19315 Muskoka Ave., in Thomas Zajc, sin Mr. in Mrs. Jakob Zajc, 16601 Waterloo Rd. Oba sta člana pevskega zbora "Adrija", zaročenec pa je tudi član zbora "Slovan" in "Anton Verovška", pri katerem je nastopil in dobro dovršil vlogo v igri "Kamnomol".

Ob priliki božičnih praznikov sta se zaročila Miss Blossom Konestabo, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Konestabo, 19808 Arrowhead Ave., in Paul Dobra, 3822 Carlyle Ave.

Na božični večer sta se zaročila Miss Elsie Petrich, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Petrich, Bishop Rd., in August Cesen ml., sin Mr. in Mrs. August Cesen st., 1075 E. 61 St. Zaročenka je graduirala iz Mayfield High šole, zaročenec pa je služil tri leta pri godbenem oddelku infanterije.

Bilo srečno!

V bolnišnici

V St. Alexis bolnišnici se nahaja Mrs. Jennie Barbish, 18951 Renwood Ave. Obiski za nekaj dni niso dovoljeni, mi ji pa želimo, da bi se ji ljubo zdravje čim prej vrnilo!

Delavci pri Warner & Swasey na stavki

V nedeljo o polnoči je zastavkalo 1.800 delavcev uposlenih pri Warner & Swasey na E. 55 St. in Carnegie Ave. Delavci zahtevajo 19-centov povšice. Družba je ponudila 5 centov, pozneje pa zvišala od 5 centov na 15. Zvezni delavski posredovalci skušajo obnoviti pogajanja med unijo in predstavniki družbe.

Terorist umoril premijerja Egipta

KAIRO, 28. dec. — Danes zjutraj je bil umorjen egiptski ministrski predsednik Mahmoud Nokrashi Paša.

Policija je izjavila, da je ministrskega predsednika ustrelil preoblečen v policaja neki študent medicine, Abdel Meguid Hassan, ki je bil član Muslimanske bratske zveze, nacionalistične skupine, katero je Nokrashi Paša nedavno prepovedal.

Umor je bil izvršen v notranjem ministrstvu, ko je premijer bil na poti v svoj urad. Očividci pravijo, da je morilec petkrat ustrelil na Nokrashi Pašo in Nokrashi Paša je umrl pet minut pozneje, ne da bi spregovoril eno besedo.

Ko je prepovedal delovanje Muslimanske bratske zveze je Nokrashi Paša to skupino dolžil odgovornosti za nasilja, radi katerih je več oseb zgubilo življenje. Tekom teh nasilj je sledila cela vrsta eksplozij v kairskih trgovinskih ustanovah.

Nokrashi Paša je bil ministrski predsednik egiptске vlade večji del dobe po drugi svetovni vojni. Lani je na generalni skupščini Z. N. v New Yorku kot glavni delegat Egipta zahteval, da se angleške čete umaknejo s področja Sueškega prekopa. Ko pa je končal angleški mandat nad Palestino, je poslal egiptске čete v vojno proti Izraelu. Nedavno pa ga je Muslimansko bratstvo obtožilo, da je omilil vojno v Palestini.

Zapadne države ustanovile kontrolni odbor za Porurje

LONDON, 28. dec. — Zapadne države so danes objavile ustanovitev nekakšnega Mednarodnega kontrolnega sistema, ki da bo preprečil industrijskemu področju Nemčije, Porurju, da ne bo postal arsenal za vojno produkcijo.

V mednarodnem kontrolnem odboru se nahajajo le predstavniki šestih držav. Sovjetska zveza ne bo imela nobene besede pri takšni kontroli.

Sporazum je bil sklenjen na konferenci predstavnikov Zedinjenih držav, Anglije, Francije, Nizozemske, Belgije in Luksemburga.

Mednarodni odbor se bo uradno imenoval "Porurška oblast." Članica odbora pa bo lahko postala tudi Nemčija in sicer takoj, ko bo dobila legalno vladno. Nemci bodo imeli tri glasove, isto število kakor Zedinjene države, Anglija in Francija dva več kakor Belgija, Nizozemska in Luksemburg, ki so bile žrtve nemške agresije v dveh vojnah.

Na osnovi sporazuma bo ustanovljeno posebna mednarodna inšpekcija, nekakšna "industrijska policija," ki bo motrila na Porurje, da ne bi še enkrat postalo vojno-industrijski stroj, kakor je to bilo pod kaiserjem in Hitlerjem.

Glavno vprašanje lastovanja še vedno ni rešeno

Toda glavno vprašanje, kdo bo lastoval industrijo v Porurju, še vedno ni bilo rešeno. To pa vsled stališča Francije, ki se je viharo zoperstavljala ameri-

Čiangkajšek se bo baje predal

NANKING, 29. dec. — Kitajski diktator Čiangkajšek je danes sklical okrajne nacionalistične vojaške poveljnike na nujnostno konferenco. Opazovalci sodijo, da bo na tej konferenci verjetno odločena bodočnost nacionalistične vlade.

Konferenca je bila sklicana prav v času, ko so se v Nankingu začele širiti nove govorice o miru. Na konferenco pa iz neznanih vzrokov ni bil povabljen nacionalistični vojaški poveljnik severne Kitajske gen. Fu Tso-Yi.

Opazovalci prerokujejo, da se bodo Čiangkajšek in njegovi vojaški sodelovalci odločili za eno od sledečih treh možnosti:

Da je stvar nacionalistov zgubljena in da jim je ostal edini izhod — kapitulacija pred komunisti.

Čiangkajšek se bo umaknil s položaja predsednika in dovolil podpredsedniku Li Tsung Jenu, da sestavi novo vladno, ki bo skušala zaključiti mir s komunisti.

Pod vodstvom Čiangkajškega utegovljen vojaški poveljniki upostaviti zadnjo obrambeno linijo vzdolž reke Yangtze.

Za enkrat se ne ve, za katero od gornjih možnosti se bodo nacionalistični poveljniki odločili.

SPORAZUM O PORURJU BO JUTRI OBJAVLJEN

LONDON, 27. dec. — Zedinjene države, Anglija, Francija, Belgija, Holandija in Luksemburg bodo jutri objavile sporazum, ki je bil sklenjen za mednarodno kontrolo Porurja.

Predstavniki omenjenih držav so imeli šest-tedensko konferenco, katero je najbolj ogrožalo nasprotovanje Francije proti načrtom za Porurje.

ško-angleškem načrtu, po katerem se je nameravalo izročiti industrijo Porurja Nemcem.

Francija zagovarja mednarodno lastovanje, Zedinjene države pa hočejo na vsak način "zasebno podjetništvo," to je — kapitalistični sistem.

V uradni objavi je o ciljih sporazuma med ostalim rečeno, da se bo "zagotovilo razoroženje in demilitarizacija Nemčije in da se bo pospešilo obnovo evropskih držav, vključno demokratske Nemčije."

Kar se tiče osnovnih pravil glede kontrole Porurja, pa je v objavi rečeno:

"Ne bo se dovolilo razvoja ali pa obnove kakršnega koli vzorca lastovanja porurske premoženja, koksne ali pa jeklene industrije, kakor tudi ne trgovino in trgovinske sporazume med takšnimi industrijami, ki bi pomenile osredotočenje pretrane ekonomske moči.

"Osebe, ki so bile ali pa za katere bi se ugotovilo, da so pospeševale agresivne načrte Nacional-socialistične (nacistične) stranke ne bodo mogle imeti pozicije pri lastovanju ali pa kontroli osnovnih industrij Porurja."

Ne-ameriški odbor označil Benderjevo skupino za "rdečo!"

WASHINGTON, 28. dec. — Ohijski republikanski kongresnik George H. Bender je danes izjavil, da je podpredsednik organizacije, katero je kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti označil v svojem nedavnem pamfletu za "komunistično frontovsko organizacijo."

Užaljeni kongresnik, ki se odlikuje s svojimi napadi na komuniste, je zanikal, da je njegova organizacija "The National Committee to Abolish the Poll Tax," sopotniška organizacija. Izjavil je, da je prav tako ameriška, kot je "ameriška pravica svobodnih volitev."

Benderjeva organizacija je prišla na obsejni seznam "prevratnih organizacij," češ da se ukvarja s "plemensko agitacijo." Dejansko pa organizacija zagovarja ukinitve volilnega davka.

V zvezi z izjavo ne-ameriškega odbora, da se organizacija ukvarja s "plemensko agitacijo," je Bender rekel:

"Izjava, ki se jo omenja, enostavno ni resnica. Pri ponavljanju te izjave, kongresni odbor ponavlja laž. Takšna akcija je zelo nesrečna z ozirom na dejstvo, da je kongresni odbor za ne-ameriške aktivnosti opetovano obljubil, da bo spremenil svoj postopek."

Uradniki kongresnega ne-ameriškega odbora pa so izjavili, da odbor ni odgovoren, če je Benderjeva organizacija prišla na seznam "komunističnih frontovskih organizacij," ker da je navedel le mnenje californijskega ne-ameriškega odbora.

Kardinal Mindszenty je baje priznal vohunske aktivnosti

Madžarska policija aretirala nadaljnjih 10 klerikalnih vodjev

BUDIMPEŠTA, 28. dec. —

Madžarsko notranje ministrstvo je danes razkrilo, da je policija aretirala nadaljnjih 10 voditeljev rimsko-katoliške cerkve na Madžarskem in obenem naznanila, da so v kleti stanovanja kardinala Mindszentyja bili najdeni dokumenti, ki dokazujejo, da se je kardinal ukvarjal z vohunstvom. Ti dokumenti so (soglasno z izjavo ministrstva) bili najdeni v neki metalni škatlici.

Kardinala Mindszentyja je madžarska policija aretirala včeraj. Nocoj pa je bilo naznanjeno, da je kardinal v zaporu priznal svojo krivdo.

Notranje ministrstvo pravi, da je kardinal Mindszenty priznal "izdajalske aktivnosti proti ljudstvu," vključno "zaroto, da se ponovno upostavi Habsburško monarhijo" in "vohunske stike z diplomati zapadnih sil."

Zarotniki snovali srednje-evropsko kraljevino

Madžarsko notranje ministrstvo je naznanilo, da so skupaj s kardinalom bili aretirani sledeči:

Tajnik kardinala Mindszentyja, Rev. Andras Zakar; vojvoda Paul Esterhazy, univerzitetni profesor Gusztis Barnai, direktor Katoliške akcije Miklos Peresotzi, tajnik Katoliške akcije Miklos Nagy, duhovniki Bela Ispenky, Bela Endroedy, Janos Fabian in Imre Boke, bančni direktor Tivadar Wadler, jezuit Janos Verady in tajnik vojvode Esterhazyja, Gabor Horvath.

Omenjeni se bodo skupaj z glavnim obožencem kardinalom Mindszentyem zagovarjali radi izdajstva, vohunstva, "nedemokratskih aktivnosti," in črno-borzijskih aktivnosti s tujo valuto.

Kot je naznanilo notranje ministrstvo, je v škatlici, najdeni v kleti kardinalovega stanovanja, bilo najdeno na stotine dokumentov, ki dokazujejo, da je kardinal Mindszenty zaprosil zapadne sile, "naj se vmešajo v notranje zadeve dežele." Baje so bili najdeni tudi uradni odgovori zapadnih diplomatov, kakor tudi kardinalovo poročilo o Rusiji.

Z aktivnostmi za upostavitve monarhije se je kardinal Mindszenty začel ukvarjati leta 1946, z nadvojvodo Otonom, ki se še vedno poteguje za avstrijsko-madžarsko krono, pa se je Mindszenty sestal v nekem samostanu blizu Chicaga junija meseca leta 1947.

Dalje ministrstvo pravi, da sta se kardinal in Oto sporazumela, da bodo Zedinjene države morale podpreti ustanovitev kraljevine v Srednji Evropi po končanju tretje svetovne vojne. O sporazumu je bil obveščen kardinal Francis Spellman iz New Yorka, kateremu je bilo javljeno, da je "Oto Habsburški upravičen, da zastopa madžarske katoličane v inozemstvu, posebno v Zedinjenih državah."

POLJAKI SE VRAČAJO V DOMOVINO

VARŠAVA, 29. dec. — V Poljsko se vrača na tisoče Poljakov, ki so pred vojno odšli v Francijo, da bi si v tujini poiskali delo.

Jugoslavija prekinila trgovinske zveze z deželami vzhodne Evrope?

Novi grobovi

VID NAHTIGAL

V Woman's bolnišnici je preminil za posledicami težkih poškodb, ki jih je dobil pri padcu po stopnicah, Vid Nahtigal, star 61 let, stanujoč pri sinu na 15819 Parkgrove Ave. Doma je bil iz Žužemberka, kjer zapušča več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 42 let in je delal pri Willard Storage Battery Co. Bil je član društva "Waterloo Camp," št. 281 WQW.

Tukaj zapušča sina Franka, vnukinjo Gail, brata Frank in Anton ter veliko sorodnikov. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8.45 uri iz Zeletovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Sgt. FRANK S. DROBNIK

V četrtek popoldne bo dospelo truplo Sgt. Frank S. Drobnika za pokop v rojstnem kraju. Pokojnik je bil vpoklican k vojakom 6. decembra 1943, ko se je podal v Camp Blanding, Fla., za bazično treningo. Od tam je bil poslan v Fort Meade, Md., nakar je bil odposlan preko morja 19. avgusta 1944, kjer je služil v Angliji, Franciji in Nemčiji. V bitkah je bil ranjen, za kar je dobil odlikovanje Modrega srca.

Rojen je bil v Clevelandu. Starši žive na 917 E. 73 St. Pohajal je šolo sv. Vida in Empire šolo, ter je graduiral 1940 iz East Tech High šole. Tri leta je delal kot masinist pri Chicago Pneumatic Co. Bil je član društva Carniola Tent, št. 1288 TM. Tukaj zapušča starše Joseph in Angela, brata Gabriela in sestro Mrs. Elsie Zaborowski, strice in tete. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek zvečer ob šestih v Zakrajškem pogrebem zavodu, odkoder se bo vršil pogreb v petek zjutraj ob 10. uri v cerkev sv. Vida in nato na vojaški oddelek pokopališča Calvary. Pogrebni obredi z vojaškimi častmi bodo pod vodstvom Lake Shore Post, št. 273 American Legion.

Pfc. GEORGE J. GUNDICH

V Cleveland bo jutri popoldne dospelo truplo Pfc. George J. Gundicha, ki je zgubil svoje življenje 25. marca 1945 v Nemčiji.

Tukaj zapušča starše Franka in Barbaro Gundich na 2000 Pearl St., brata Frank ml. in sestre Mrs. Ann Sintic ter Mrs. Helen Bartholomew. Bil je član društva sv. Nikola št. 22 HBZ. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek zvečer ob šestih v Golubovem pogrebem zavodu, 4703 Superior Ave., odkoder se bo vršil pogreb v petek zjutraj ob 9:15 uri v cerkev sv. Pavla in nato na pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice društva "Svobodni-selne Slovenke," št. 2 SDZ, društva "Napredne Slovenke," št. 137 SNPJ in društva "St. Clair Grove," št. 98 WC so prošene, da pridejo nocoj ob osmih v Zakrajškov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Mary Hodnik, ter da se jutri popoldne ob 1.30 uri po možnosti udeležijo njenega pogreba.

Tito je izjavil, da Jugoslavija ne bo padla pod vpliv zapadnega bloka, če bo zamenjavala sirovine za stroje

BEOGRAD, 28. dec. — Jugoslavija je prekinila izvoz hrane v dežele vzhodne Evrope in se začela pripravljati za trgovinsko zamenjavo svojih bogatih zalog bakra, cinka, železa in gradbenega lesa z industrijskimi stroji zapadnih držav.

Trgovinski prelom s Sovjetsko zvezo in ostalimi državami vzhodne Evrope je včeraj naznanil v svojem govoru v jugoslovanskem parlamentu ministrski predsednik maršal Tito.

Tito je izjavil, da Jugoslavija ne bo več izvažala mesa, žito, olje ali pa druge stvari v dežele vzhodne Evrope, ker da so te dežele kršile trgovinske sporazume z Jugoslavijo v zvezi s sporom med Kominformo in vodstvom jugoslovanske Komunistične stranke.

"Stvaren ekonomski pritisk, se je zvišal," je rekel Tito, ko je parlamentu predložil proračun novega državnega budžeta za leto 1949, ki bi znašal 161,000,000,000 dinarjev (\$3,750,000,000).

Tito poudarja značaj trgovine z zapadom

Jugoslovanski delavci bodo baje z dobrodoščico pozdravili prepoved pošiljanja hrane v dežele vzhodne Evrope, ker da bodo zvišane zaloge, cene pa da bodo padle.

Tito je poudaril, da trgovina ni "stvar vpliva, pač pa le zamenjava blaga" in da Jugoslavija ne bo padla pod vpliv zapada radi trgovine z "zapadnimi reakcionarji".

V svojem poročilu je jugoslovanski premijer rekel, da so bogate zaloge jugoslovanske rude in gradbenega lesa šle za zgraditev industrij Sovjetske zveze in ostalih dežel Kominfor-me, dočim so te dežele v zamenjavo skušale držati Jugoslavijo v "poločaju kolonialnega ozemlja."

Tito je rekel, da je lani Jugoslavija izvezla v dežele vzhodne Evrope 72 odstotkov vsega bakra, 97,3 odstotkov vsega cinka, 62 odstotkov vsega kositra in 100 odstotkov vse železne rude.

JAPANSKI ČASTNIKI OBSOJENI NA SMRT

YOKOHAMA, 29. dec. — Vojaška sodnija je danes obsodila na smrt devet bivših japonskih armadnih častnikov, vključno tri generale, ki so bili odgovorni za obglavljanje 33 zajetih ameriških letalcev.

Sodnija je obsodila nadaljnjih 16 Japoncev na kazni od pet let do do smrtnega zapora.

Nekateri ameriški letalci so bili obglavljeni kot maščevanje za atomsko bombardiranje Hirošime.

DVE JAPANSKI BOJNI LADJI NA ČRNI BORZI

TOKIO, 28. dec. — Dve bojni ladji japonske mornarice sta bili ukradeni in prodani na črni borzi, je bilo razkrito danes.

Poročilo iz Aomira pravi, da je bojne ladje ukradel neki Yachi Mori, ki lastuje tovarno železa.

Moskva napada Ameriko in Anglijo

Radio pravi, da na skrivaj podpirata holandske napadalce

LONDON, 27. dec. — Moskovski radio je snoči obtožil Zedinjene države in Anglijo, da na skrivaj podpirata agresivno vojno, ki jo je Holandija sprožila proti republiki Indoneziji.

Moskovski radio je citiral "Pravdo", glasilo Komunistične stranke, ki med ostalim piše:

"Za nobenega ni nikakršna skrivnost, da so Zedinjene države, dočim so z ene strani sodelovale v Posredovalnem odboru Z. N. za poravnavo med Holandijo in republiko Indonezijo, z druge strani poslane Holandiji veliko orožja, ki se ga holandski kolonizatorji niso obotavljali uporabiti.

"Diskusije o vprašanju Indonezije v Varnostnem svetu povsem potrjujejo, da so holandski imperialisti delovali v polnem zaupanju, da bosta Zedinjene države in Anglija nadaljevali svojo politiko izpreledovanja."

Članec v "Pravdi" dalje pravi, da je splošno znano, da so Zedinjene države vložile nemalo naporov, da bi razbile narodno-osvobodilno gibanje Indonezije in ga razdrle znotraj s podpiranjem reakcionarnih elementov indoneške nacionalne buržoazije.

"Pravda" zagotavlja, da je Varnostni svet Z. N. kot posledica naporov anglo-ameriškega bloka sprejel resolucijo, ki prezira jedro vprašanja v Indoneziji:

"Resolucija poziva obe strani, naj prenehata s sovražnostmi, dočim vsak ve, da je v vprašanju dejanje agresije, za katero je kriva Holandija."

Nov odbor

Na letni seji društva "Modern Crusaders," št. 45 SDZ so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1949: Wm. Yanchar, predsednik; Louis Smerdel, podpredsednik; Frances Zulich, 18115 Neff Rd., IV 4221, tajnica-blagajničarka; Jennie Jarm, zapisničarka; društveni zdravnik: dr. Skur, dr. Opaskar in dr. Perme. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu ob 8.30 uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Zadušnica

V četrtek zjutraj ob osmih se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Kristine v spomin 10. obletnice smrti Mary (Minke) Gerl. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležje.

“ENAKOPRAVNOST”

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

“VSI SMO SINOVI ENEGA OČETA . . .”

Domobranska A.D., ki se posebno odlikuje s svojim širjenjem sovraštva in predsodkov proti drugim narodnostnim skupinam, se je zadnji teden, v polnem božičnem razpoloženju, zjokala od prevelike krščanske ljubezni za Jude. Tako je med ostalim zelo ginljivo zapisala:

“V našem listu niste nikoli brali besede, ki bi pomenila kako sovraštvo do judovskega rodu. Nam je kot kristjanom tuje vsako sovraštvo, vsako antisemitsko gibanje, ki bi hotelo Judom jemati katerokoli pravico, ki jo drugi uživajo, in je tuje vsako razlikovanje med narodi, kakor da je eden sam po sebi boljši ali slabši. Vsi smo sinovi enega Očeta, za vse vlada zapoved ljubezni do bližnjega. Katoliška cerkev nas naravnost navaja, da molimo za Jude. Na sam Veliki petek slovesno moli za neverne Jude in pri vsaki posvetitvi Srcu Jezusovemu spet javno prosi za judovski rod.”

Zadeva, ki se je začela, ko je v največjem ohijskem dnevniku “The Cleveland Pressu” bila A.D. omenjena za EDINI slovenski časopis, ki se ukvarja s širjenjem predsodkov proti Židom, je bila natančno in temeljito pojasnjena v naših prejšnjih uvodnikih. Toda A.D. neče pa neče odnehati. Še vedno trdi, da celo “ljubi svojega bližnjega.” Gornji stavek smo posneli iz njenega uvodnika z dne 22. decembra (drugi del te klobasarije je bil objavljen naslednji dan) pod naslovom “Judovska država—nova napredna ljubezen,” s katerim se urednik A.D., kot kača v precepu zvija proti silam dejstev. Gornji članek, priznamo, res odraža veliko skrb urednika A.D. za “neverne” Jude, (čeprav nam ne gre v glavo zakaj bi na “sam Veliki petek” morali moliti prav za “neverne” Jude, ne pa tudi za Arabce, ki so nemara tudi “neverni”), toda tako se ponavadi piše in govori ob takšnih prilikah, ko se celo najbolj zakrknjeni uredniki klero-fašističnih časopisov enkrat, ali pa dvakrat v letu spomnijo, da “smo vsi sinovi enega Očeta.” Seveda, 13. decembra, ko se še nismo nahajali v mehkočutnem božičnem razpoloženju in torej še nismo prav vsi “bili sinovi enega Očeta,” pa ni urednika A.D. “zapoved ljubezni do bližnjega” prav nič ovirala, da nas ne bi opletal—s pasjim bičom! Takšna je pač ta morala in takšen je duh sodobne domobranske klerofašistične civilizacije! Najprej bodo z nami občevali s pasjim bičom, nas obrekovali, terorizirali, ščuvali enega proti drugemu, potem pa bodo “na sam Veliki petek slovesno za nas molili,” nam zagotovili, da smo “sinovi enega Očeta,” in da se ljubimo.

Zadevo glede proti-židovske propagande, ki jo A.D., kakor so to drugi poročali, širi na takšen način, da to predstavlja sramoto za vse nas, kot eno od ameriških narodnostnih skupin, smo mi zaključili z našim uvodnikom z dne 20. dec. Kar smo o tej zadevi povedali, smo povedali jasno in odprto, ne kot domobranski farizeji okrog A.D., ki želijo istovetiti vprašanje širjenja sovraštva proti Židom z vprašanjem novoustanovaljene židovske države v Palestini, pač pa s stališča človečnosti, s stališča demokracije. Židovska država nima nič za opraviti s proti-židovsko propagando A.D.! Urednik A.D. se ne strinja s “cinclajočo” ameriško politiko v Palestini, jo obsoja in kritizira. Mi smatramo, da je ameriško stališče bilo popolnoma pravilno, ko je naša država podprla delitveni načrt za Palestino. S tem je potrjeno samo eno dejstvo: da uživamo pravico kritizirati, se strinjati ali pa ne strinjati z vladno politiko v odnosu na to ali pa ono vprašanje. Če A.D. lahko kritizira ameriško politiko v Palestini, zakaj bi mi ne smeli kritizirati ameriško politiko recimo v Grčiji, ali pa na Kitajskem? To je vprašanje določene načela in nič več kot prav to.

Urednik A.D. se moti če misli, da bo bivstveno vprašanje, ki ga na tem mestu obravnavamo, mogel vleči po brezkončnih labirintih o judovski državi, ki, ponavljamo, nima z zadevo popolnoma nič skupnega. Da pa nam se ne bo izmuznil iz precepa, ga bomo na tem mestu ponovno vprašali, da nam blagovoli odgovoriti na sledeči dve vprašanji:

Prvič, iz katerega časopisa je ponatisnil članek “Masonstvo v Bratislavi,” ki je bil objavljen leta 1942 v mnogih nacističnih časopisih v Evropi, 27. dec. 1. 1945 pa se je pojavil v domobranski “Ameriški Domovini?”

Drugič, dali so citati v “Pressu,” na osnovi katerih

Tržaška pomorska uprava in razvoj plovstva

V dobi naslednikov Karla VI., Marije Terezije in Jožefa II., se je uspešno nadaljevalo delo prvega pravca spopolnitve njegovih organizacijskih in gospodarskih ukrepov za povzdigo plovstva in prekomorske trgovine.

Vlada je pospeševala tržaško trgovino predvsem s tem, da je kar mogoče podpirala domače in tuje trgovce, katerim je podelila izredne pravice glede svobodnega naseljevanja in trgovanja v Trstu in na področju. Zato se je že v tem času naselilo v Trstu mnogo tujcev zlasti Grkov in Židov. Mesto se je precej razširilo in njega prebivalstvo pomnožilo.

Sredi 18. stoletja je štel Trst (mesto) že okoli 15,000 in proti koncu tega stoletja pa blizu 30,000 prebivalcev. Nastali so novi mestni predeli, tako imenovani Novo mesto, kjer so se predvsem naselili novodošli trgovci in obrtniki. Staro mesto, ki se je prvotno krčevito držalo svojih privilegijev, navad in običajev, se je pa moralo pozneje (še za časa Marije Terezije) na ukaz vlade povsem spojit z novimi mestnimi predeli, upravno in gospodarsko. V tem času so porušili tudi mestno obzidje in odstranili tudi to prometno oviro in zunanjo razliko med starim in novim mestom. Obrežne pasove, kjer se je na mnogih mestih plitvo morje zajedalo deloma daleč v suho zemljo, so zasipali s kamenjem in s tem pridobili mnogo prostora za razvijanje novega dela tržaškega mesta.

Leta 1745. so ustanovili za neposredno upravo in nadzorstvo luke poseben luški urad, to je luško glavarstvo, ki je bilo prvotno podrejeno cesarskemu mestnemu poglavarju, pozneje pa Višji trgovinski intendanci.

Leta 1747. so združili vse tedaj važne avstrijske luke in sicer Trst, Oglej, Bakar, Kraljevico in Karlovac z njihovimi ozemlji v posebno pokrajino, imenovano “Avstrijsko primorje” z Višjo trgovinsko (komerčno) intendanco v Trstu kot pokrajinskim upravnim oblastvom na čelu. Slednja je bila podrejena neposredno trgovinskemu ministrstvu (komerčnemu direktoriju) na Dunaju.

Poleg splošno upravnih poslov, ki jih je upravljala Višje komerčna intendanca kot upravnega oblastva je bila njena posebna naloga in skrb, da goji in kar možno pospešuje trgovino in pomorski promet v navedenih lukah. Višji komerčni intendant, ki je načeloval višji intendant, ki je s tem zamenjal dotedanje cesarskega mestnega poglavarja, njemu pa sta bila podrejena podintendant na Reki in v Bakru.

Ta upravna organizacija je trajala do leta 1776; njej je sledila nato nova upravna ureditev obalnih teritorijev. Trst z okolico je postal pokrajina zase z guvernerjem (pozneje cesarskim namestnikom na čelu. Reko z okolico so priključili ogrsko-hrvatski upravi, Bakar, Kraljevico in Senj z okoliškim

je bilo poročano antisemitsko stališče A.D., res dobesedni in točni prevod iz uvodnika, ki je bil priobčen v A.D.?

Kot razvidno, vprašanji sta zelo kratki. Urednik A.D. pa bo moral pozabiti na vse skrivnostne konference, ukaze iz Moskve, pasje biče in celo na dejstvo, da smo pač vsi “sinovi enega Očeta” ter da na “Veliki petek slovesno molimo za neverne Jude,” Seveda, prisiliti ga ne moremo, da bi na ta vprašanja odgovoril, toda pravijo, da je molk najboljše priznanje. S tem zadevo zaključujemo, ker ne želimo, da bi na tem vprašanju prav ideološki somišljeniki Hitlerja gradili svoj kapital, posebno ker obstojajo še drugi slovenski časopisi, katoliški, ki so moralno obvezni, da spregovorijo o tem vprašanju tako s stališča katoliškega nauka o bratstvu med vsemi narodi, kot z ameriškega stališča o toleranci napram vsem narodnostnim in verskim skupinam, ki sestavljajo to našo ameriško zajednico.

ozemljem pa karlovški graničarski upravi.

Istočasno z vzpostavitvijo uprave za novo primorsko pokrajino je dunajska vlada poslala na lice mesta posebno komisijo, da bi točno preučila krajevne prilike in pa potrebne nadaljnje ukrepe, ki bi bile važne za mesto in njega trgovino. Izdana so bila nato razna navodila, tako v pogledu izgraditve luke (postavitev pomorskega svetilnika) novega lazareta in pa za reguliranje luških pristojbn ter navodila v zvezi s posli trgovine in plovbe.

Leta 1750. je vlada izdala posebno odredbo o ladijskih zastavah in v dodatnih odredbah leta 1754, 1758, 1759 pa določbe za ladje dolge plovbe in ladje kratke (obalne) plovbe in pravila glede dolžnosti in pravic (patentov) kapitanov in ostalega osebja na ladjah dolge plovbe.

Leta 1753 so ustanovili v Trstu zdravniški pravilnik (Sanitätsreglement), ki je podrobno urejal izvajanje pomorske zdravniške službe in organizacijo pomorskih sanitetnih uradov, ustanov in njih organov.

Leta 1755 so s posebno odredbo na novo uredili vprašanje zunanjega trgovskega zastopstva s tem, da so poslej vršili te funkcije državni organi, cesarski konzuli.

V Trstu so ustanovili istega

leta trgovsko korporativno združenje “Corpo dei Mercanti,” ki je bilo pozneje z borzno uredbo spopolnjeno. V tem času so ustanovili tudi zavarovalnico komoro (Assekuranzkammer).

Končno je bil 25. aprila 1774 izdan po Mariji Tereziji znameniti “navigacijski edikt,” katerega temeljne določbe so bile še do zadnjega časa v veljavi. Ta uredba je vsebovala vse zadeve pomorstva in podrobno urejala odnose med posameznimi pomorskimi službenimi posli ter izvršujočimi organi, tako tudi razne že v prejšnjih uradnih odlokih obravnavane zadeve, kot na primer določila glede pravic in dolžnosti pomorskih kapitanov in ostalega moštva ter brodarjev sploh.

Strogi državni zakoni in posamezni predpisi so povsem usmerjali in nadzorovali ves pomorski promet in trgovino, kar je bila glede na tedanje težavne prilike in tudi nevarnosti, katerim je bilo izpostavljeno plovstvo, tako v interesu države kakor tudi brodarjev in trgovcev. Nekateri zakoni in predpisi so se za časa Jožefa II. še deloma spopolnili. Tako glede trgovskega sodstva in glede carinskih predpisov, tarifnega reda in glede izvajanja raznih trgovskih poslov.

Končno naj bi še pripomnili, da so leta 1775. ustanovili novo zasebno plovno družbo “Indijsko kompanijo” v svrhu pospeševanja trgovine z Indijo in Kitajsko, ki pa je nekaj let nato prenehala.

Cepljenje proti jetiki v Sloveniji

Pred kratkim je izšla uredba o obveznem cepljenju mladine proti jetiki s cepivom BCG (be-seže). S to uredbo se bo še bolj razširila akcija cepljenja s BCG cepivom, ki so jo pred dvema mesecema začeli v Beogradu in se je na to razširila po vsej državi. Ob tej priliki prinašamo nekaj glavnih podatkov o nastanku cepica BCG in o njegovi veliki vlogi v borbi proti jetiki.

Ko je pred dobri osemdesetimi leti odkril sloviti bakterilog Koch bacil tuberkuloze, je bil prepričan, da je s tem rešil tudi vprašanje zdravljenja jetike. Toda bil je v zmoti. Cepico, ki ga je dobil iz povzročiteljev te nevarne bolezni (imenovane tuberkulin), se je pokazalo kot nevarno in v mnogih primerih celo kot zelo škodljivo. Kljub temu so strokovnjaki nadaljevali s poskusi in končno so dosegli uspeh.

Francoska učenjaka Calmette in Guerin sta po trinajstih letih napornega raziskovanja vzgojila bacil, ki je imel vse lastnosti bacila jetike, ni pa povzročil bolezni. Kako sta prišla učenjaka do tega uspeha?

Calmette in Guerin sta vzela goveji bacil jetike in ga začela presajati iz gojišča na gojišče. Kakor mnogokrat koristi presajanje raznim rastlinam in jih oplemeniti, tako sta tudi onadva hotela dobiti na takšen način bacil jetike, ki bi bil še vedno povzročitelj bolezni, vendar tako oslavljen, da v nobenem primeru ne bi mogel povzročiti pri

človeku bolezni. Svoje poskuse sta vršila trinajst let.

Po uspehih poskusih na živalih je seveda nastalo vprašanje ali takšen “prevzgojen” bacil ohrani vse svoje lastnosti. Po ponovnem kontroliranju in poizkusih sta dognala uspeh. Bacil BCG (imenovan po začetnih črkah učenjakov Calmetta in Guerina) je preстал vse preizkušnje. Ohranil je svojo pridobljeno naravo in sposobnost, da vbrizgan človeku, ki še nikoli ni bil okužen z bacili jetike, močno dviga odpornost proti tej bolezni.

Z BCG serumom cepimo le tiste ljudi, ki niso okuženi z bacili jetike. To pa spoznamo s tako zvanim tuberkulinskim poskusom. Človeku vbrizgamo zelo malo količino tuberkulina in če je bil že kdaj okužen z bacili jetike, postane mesto, kjer smo vbrizgali tuberkulin, v nekaj dneh rdeče, nekoliko zateklo in toplo. Tiste, ki reagirajo na tuberkulinski poskus brez sprememb, cepimo z BCG.

Uspeh cepljenja z BCG ni pri vsakem človeku enak, ker tudi življenjski pogoji, možnost obolenja in prirodna odpornost ni pri vseh enaka. Za novorojenčke zadostuje, če jim dajemo serum v usta trikrat, vsak tretji dan, pričenši s petim dnem po rojstvu. Zaščitni učinek se pojavlja pri dajanju seruma v usta šele po osem do deset tednih in se povečuje do konca prvega leta, nato pa pričenja padati. Zato je dobro dajati serum v usta vsako leto. Kadar se vcepi serum v kožo, traja učinek tri do pet let.

Dolgotrajni znanstveni poskusi, predvsem pa dolgoletna praktična uporaba BCG v mnogih državah je dokazala, da na cepivo ni v nobenem primeru nevarno. Po cepljenju nima človek nobenih reakcij, kot je to primer pri nekaterih drugih cepivih. Tu in tam se zgodi, da otrokom nekoliko zatečejo bezgavke na vratu, vendar oteklina hitro zgine.

Cepivo BCG je doživelo v mnogih evropskih in izvenevropskih državah ogromen uspeh. V Sovjetski zvezi izvajajo cepitve množično že od leta 1936. Samo leta 1940 so cepili 635,000

otrok. Umrljivost je bila pri cepljenih otrocih dvakrat manjša kakor pri necepljenih in sicer brez kakršnih koli ukrepov izolacije.

V Kanadi so pregledali otroke, ki so bili cepljeni pred 20 leti. Izmed 447 cepljenih otrok, ki niso oboleli prve štiri mesece po rojstvu, ni obolel na jetiki nobeden, dasi so živeli pozneje skupaj z jetičnimi. V Norveški

Vsi prvaki—vsi Američani

Svet športa je prizoren, zanimiv in vedno dramatičen. Imena prvakov žogometa, nogometa in rokborstva so znana vsakemu povprečnemu Američanu tako dobro kakor recimo ime predsednika Trumana in generala Eisenhowerja. V odlični športniki nosijo imena kot Di Maggio, Greenberg, Zale, Sharkey in Louis. Vsi so Američani—vsi so prvaki. Njihove zmage—v športnih tekmah—zadivljajo Američane. In ko ti Američani dajejo priznanje in čast zmagovalcem na polju športa—kar lahko rečemo da dela večina Američanov—obenem ustvarjajo širokogrudno bratstvo v okviru katerega so prvaki priznani v splošnem zato kar so in kar pokažejo s svojimi zmognostmi ter postane to za vse njih oboževalce važnejše nego recimo barva njih polti, ali pa versko in narodnostno ozadje.

Baš iz tega vidika je značilno, da je bil nedavno soglasno izvoljen za nogometnega kapitana na Yale univerzi črnc Levi Jackson, ki bo prvi svojega plemena, da bo načeloval v letu 1949 nogometni skupini te znane univerze. Kakor se je izrazil eden od komentatorjev: “Barva polti tega Jacksona ni igrala nobene vloge pri izbiranju voditelja te skupine; bil je enostavno prvovrstnik in priljubljen obenem ter je kot tak odgovarjal za vodilno mesto.”

Če pregledamo zgodovino profesionalnega in amaterskega športa v Ameriki, z lahkoto zasledimo, kako se ameriški neuresničeni ideal enakopravnosti stopnjama uresničuje v športnem svetu.

Prišlo je to malo po malem. Celó v obsežnem žogometnem športu je vzelo dolgo časa, preden so mogli priti v vodilna mesta tega športa igralci raznih plemen in narodnosti. Šele v teku zadnjih nekaj let so se na polju žogometne pokazali oziroma pojavili prvaki kot Joe in Dominic Di Maggio, Italijana; Babe Ruth in Lou Gehrig, oba izhajajoča od nemških naseljenec: Hank Greenberg in Sid Gordon, oba judovske vere. Malo več kot pred letom dni je postal član žogometne lige Jackie Robinson in lansko Larry Doby, črna žogometna igralca. To je odprlo pot drugim črnim žogometnim igralcem.

V rokborstvu je še počasneje napredovala ideja enakopravnosti. Svoj čas se beli rokborci niso hoteli boriti s črnimi. Mnogo časa je vzelo, preden so dobili tudi črnci svoje mesto v tem športu. Bili so potiskani v ozadje, ker je bila razlika v polti. Ko je Jack Robinson izvojeval prvenstvo težkega rokborca, je bilo precej slabega občutja, ker je bil pač črnc. Sedaj pa so črnci priznani in spoštovani na tem polju športa . . . morda nobeden tako kakor Joe Louis, ki je pokazal izredno spretnost in sposobnost, a hkrati tudi veliko mero športnega tovarštva, kar je prineslo rokborstvu precej koristi. Joe Louis pa je poleg vsega tega dober in vzgleden družavljan.

Nekó je bilo tudi židovskim rokborcem težko prebiti led v rokborstvu. Prevladovalo je mnenje, da so strahopetni in šibki. Baš radi takega naziranja so si judovski rokborci pogosto dali irska imena oziroma priimke kot Al McCoy in Mushy

so ugotovili, do je znašala umrljivost pri cepljenih novorojenčkih 0.15%, pri necepljenih pa 0.43%.

Ko bomo v Sloveniji v kratkem začeli z obveznim cepljenjem proti jetiki, se moramo zavediti, da s svojim polnim odzivom pri cepljenju v veliki meri pomagamo v borbi proti jetiki.

Ponatis iz “Slovenskega poročevalca”

Callahan. Kasneje pa, ko so si judovski rokborci priborili tu in tam prvenstvo, so bili sprejeti kot taki in se je celo dogodilo, da so si potem irski rokborci nadeli judovska imena. Baer je nosil judovsko zvezdo na svojih športnih hlačah in je vedno nastopal kot Jud. Mnogi športni pisci trdijo, da ni bil Jud ter da je nosil judovsko zvezdo le za dobro srečo.

Američani tujega porekla so bili, po drugi strani, že dolgo znani v rokborstvu v tej deželi. Tony Zale je danes poznan kot eden od prvenstvenih borcev na tem polju. Njegovo pravo ime je Anthony Zaleski, izhaja pa od poljskih staršev. Jack Sharkey, katerega pravo ime je Joseph Paul Zakauskas, je litvinskega izvora. Bronko Nagurski, je ukrajinskega porekla ter je bil najprej poznan kot slaven igralec žogometa, potem pa si je spletel lavorike še kot rokoborski metač.

Američani mehiškega izvora, ki tvorijo dober del prebivalstva v naših jugozapadnih državah, so bili tudi zastopani na polju vzgoje, uposajevanja in domovanja. Nov prvak tenisa pa izhaja baš iz njihovih vrst. To je Richard Gonzales, sin revnih staršev, ki je izobilnoval svojo spretnost v igranju tenisa v državi Kaliforniji. V septembru letos je v teniški tekmi porazil Eric Sturgessa iz Južne Amerike in Jaroslava Drobnya iz Čehoslovaške ter s tem izvojeval čast prvenstva zase in za svojo deželo.

Morda je eden najboljših vzgledov, ki kažejo, kako se časi spreminjajo, priznanje, ki ga je bila deležna Alice Coachman, črna dijakinja kolegijske iz Albany v državi Georgiji, ki je napravila najvišji skok ter odnesla prvenstvo žensk v tem športu na olimpijadi in je tudi bila edina ameriška športnica, ki je ob priliki olimpijade prejela medaljo. Ko se je vrnila domov, so jo v mestu Atlanti, Ga., uradno sprejeli in pospremili v njen domači kraj s pravo motorno procesijo. Pot je trajala precej časa, ker je bila razdalja 200 milj, vso pot pa so jo pozdravljale od vseh strani navdušene množice.

Tak duh danes preveča večino ameriških ljudi, ki se brigajo za športno delovanje. Ako bi vsi ti milijoni ljubiteljev športa prenesli ta duh občutja sožitosti brez ozira na barvo polti ali razliko v narodnosti, na druga polja udeleževanja, tedaj bi pomogli k nadaljnjemu progressu na poti k uresničenju ameriške obljube: Svoboda in enakopravnost prilik za vse.

Common Council

PREMALO VOLNE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

Ameriški gospodarski krogi predvidevajo, da bodo morale Zedinjene države uvoziti znatno količino volne za notranjo potrošnjo in za potrebe industrije. Višek volnene proizvodnje so Zedinjene države dosegle v letu 1942 s 176,500 tonami. Letošnja proizvodnja bo znašala le 102,150 ton volne. Po cenitvah poljedelskega ministrstva pa se bo v prihodnjem letu proizvodnja volne znižala na 101,230 ton.

RAVNJANI POGOZDUJEJO

Čez skalnati, razbrazdani svet pod Ravnami, kjer se proti zahodu in jugu odpira kraški svet, je vlekel suh, mrazčev veter. Z grmičavih pašnikov nad vasjo je hitro odganjal zadnje meglice vstrmo dvigajoče se prostrane gozdove. Slabotni sončni žarki so le počasi lizali rosne kapljice s pol posušene trave med kamenjem, bukovim in hrastovim grmičevjem ter nizkimi drevesci. Skupina koz je meketaje stegovala vratove in objedala zadnje zelenje na svežih veličah med orumenelimi listi.

Na dveh zverženih starih hrastih je čepela gruča ravninskih fantinov. S hrastovimi želodi iz frač so obmetavali druge drugega. Bolj objestni so merili tudi po kravah in ovcah, ki so se raztreseno pasle po rebrih.

Fantini so se kmalu naveličali obstrlejevanja z želodi in so se pridružili deklicam, ki so zagledale peke: "Stoji na gori partizan" . . .

"Joj, naša Dimka je ušla na Strletovo repo," krikne prestrašeno Anča ob koncu pesmi in hiti vračat kravo.

"Tudi kozo moramo spoditi," meni Mejačev Tonček, "vsa mlada drevesca bodo obgrizle."

"Vidite, to pa je tisto, kar je zadnjič razlagal učitelj v šoli," dodaja Lužnikov Slavko, ki je hotel vedno vse vedeti. "Koze uničujejo mlade gozdove. Ves tale razriti kraški svet je bil nekoč porastel z gozdovi —"

"— a so ga pred davnimi časi izropali Benečani za svoje barke in opornike njihovega močvirnatega mesta," mu vskoči v besedo Anča, ki se je že vrnila h gruči.

"Kar niso opravili Benečani, so naredile kozo, veter in voda ob neurjih, ko je izpirala tanko plast zemlje ter jo nosila v dolinice in podzemlje. Zaradi tega je v naših krajih tako rada suša, burja in zato zemlja slabo rodi," je po besedah učitelja

pripovedoval zavaljeni Mejačev Tonček.

"Kmalu za tem, ko so v Južnem Atlantiku pomorščaki našli otok Sv. Helene, kjer je umrl preganjeni Napoleon, so tja pripeljali tudi kozo. V nekaj desetletjih so se strašno razmnožile in uničile vse mlado drevje. Staro drevje so prebivalci požgali ali pa je samo od sebe propadlo. Iz gozdnatega otoka je nastala gola pušča, ker jo ni nihče pogozdoval. Nasprotno ima naš Rab največje turistične prednosti; ni čudno, saj je izmed vseh jadranskih otokov najbolj pogozden in poraščen z gozdovi," hiti razlagati Lužnikov Slavko strmečim deklicam, ki kar niso mogle verjeti, da se fant že toliko spozna na široki svet.

"Govorimo, govorimo, kozo pa nam uničujejo gozd," vzklikne Mejačev Tonček in hiti vračati kozo ter ovce od mladih dreves na travnatem reber. Ni se še dobro vrnil, že je kričal: — "Dajmo tudi mi pogozdovati. Starejši se nekam obirajo in tudi ljudi manjka za delo. Strletovo gmajno bi prav lahko pogozdili, saj je blizu."

"Strletu je že ne bomo; naj bogatejši je v vasi. Naj si kar sam pogozdi in najame ljudi," ugovarja Slavko. "Ko smo zadnjič pionirji in mladinci zbirali voznike za zadržni dom in prevoz lesa, je napravil samo en dan, čeprav ima edini v vasi tri konje. Rajši pojdemo v zadržne gozdove ali državni del Goznice, kjer bodo tudi pogozdovale, kot mi je rekel oče."

"Dobro, pojdemo v zadržne," so se odločili. To pot brez prekanja. Mala Anča je zaman spraševala Mejačevega Tončka, če se ne bodo kot po navadi stekali in šele nato sporazumeli. Odgovora ni dobila. Tonček je hitel spraševati Slavka, kaj bodo dobili orodje in sadike.

"Vsak naj vzame doma rovnico, motiko in šli bomo ter pogozdovale ves teden, vsak dan

popoldne. Mirko, Lenka in Jože bodo čuvali vso živino, ostali pa bomo pogozdovale," je odločil Slavko. "Sadike bomo dobili v zadrži."

Sonce se šeni skrillo za Nanos, ko so segnali živino v vas. Mudilo se jim je in tudi mrzla burja je močnejše stresala ravniske pastirje.

Komaj so pozaprl živino, so že vlekli iz ropotarnice rovnice in hiteli k zadržnemu domu, kjer so o nečem razpravljali: predsednik zadrže Zalar, Mejač, Lužnik, Strle ter še nekaj žensk. Ogledovali so sadike, ki jih je zadruga naročila za pogozditev. Otroci so previdno obšli kakšnih deset m vstran pri veliki lipi in poslušali, kaj modrujejo starejši.

"Ne verjamem, da bi se jesenska sadikev obnesla," je mrmljaje vlekel svoj vivček Mejač in obračal sadike.

Lužnik, ki je prav tako kot njegov sin veliko bral, je hitel: "Se boljše je. Če se spomladi malo zakasniš s sadičevjo, ti tale naša suša uniči sadike, ker se koreninice ne morejo utrditi v slabih tleh. V hribih pa se spomladi zaradi dolgega mraza sploh težko pogozduje. Pozneje, ko že brsti, se celo ni dobro pogozdovati!"

"Že, že," meni Strle, "nič ne rečem, da ne bi bilo dobro; toda kje bodo pa kočarji pasli kozo," se je delal skrbnega. "Kdo bo vse to plačal, je tudi druga pesem!"

"Del sadike bo plačala zadruga, precej jih bomo dobili od države; premožnejši bodo plačali sami. No, Strle, tebi se je treba najmanj pritoževati. To liko in še malo več imaš pod palcem, da boš že še lahko plačal sadike za svojo gmajno, ki jo je treba pogozditi," ga zavrne Zalar.

"Res je, odkar si ti pred vojno posekal hraste v gmajni in borovce na Sedlu, imamo hujši veter kakor je bil včasih. Saj se še spominjaš Peter, ko smo bili mladi," se obrne Lužnik proti Mejaču, ki je vzel vivček iz ust in z odprtimi ustmi čakal, da

pride na vrsto. Skrbele so ga njegove kozo.

"Kaj bo s pašo drobnice, če boste vse pogozdili?"

"Brez skrbi, Mejač," ga miri Zalar, "paše bo še dovolj in še boljše bo! Kar bo za pašo, bomo odmerili, ostalo pogozdili in posejali. Zemlja si bo opomogla, ker jo bodo v poletni vročini čuvali gozdovi. Tudi nalivi ne bodo več toliko škodili; korenine dreves, listje in vejice zadržujejo vodo, da zemlja bolj pije in ne zdrči vse navzdol. Kar pogledajte v Goznico in vse te gozdove proti Snežniku; dobre njive so tam, seno pa je gosto ter visoko kakor nikjer drugje na Krasu. Vidiš, to naredi negovan gozd na kraški zemlji. Kozo bomo opustili; te delajo samo škodo. Močvirno Bistrico bo treba urediti in grmovje okrog nje posekati. Tako boš tudi ti, Mejač, Lužnik in še marsikdo v vasi dobil krmo še za eno kravo, kozo pa boste lahko opustili."

Mejač ni rekel nobene, samo pomežiknil je Lužniku in zadovoljno vtaknil vivček v usta.

Strle je videl, da mu je nakana z reveži spodletela. Znova je ovrgel: "Ljudi za delo manjka, to sami veste!"

Saj bomo mi pomagali," sta se naenkrat oglasila Tonček in Slavko iz gruče otrok, ki so se pripeljali že čisto med možje in zvedavo z razširjenimi očmi prisluškovali pogovoru.

"Kaj boste vi," jih omalužujejo pogleda Strle, "za to je treba znanja in orodja."

"Orodje smo že nabrali," se oglašajo kar vsi vprek.

"Kaj se bomo prepirali," znova povzame Lužnik, "saj nas bodo še otroci v koš dali. Gozd zahteva svoje! Če greš s sekirami vanj, moraš iti tudi z rovnico in sadikami, da se to popravi. Kar spomni se starega Završnika, bil je gospodar, da je bilo veselje! Cel kup deklin je imel pri hiši, pa ni dal ene od doma. dokler ni zet posadil lepe vrste sadnih in tudi gozdnih dreves, češ: otroci ne smejo krasti sadij po sosednih vrtovih in tudi hčerko naj ne zebe na stara leta!" Vsi bi morali biti takšni, potem nam preveč zredčeni in zanemarjeni gozdovi ne bi delali preglavice.

"Zakaj pa se toliko seka," je naprej zbadal Strle.

"Ravno prav, da si spomniš. Vsi zadržniki so že oddali les. Ti si še vedno dolžan nekaj kubikov, čeprav imaš najstarejši gozd, ki je potreben sekire in prebiralne sečnje. Pri hiši vas je dovolj in močne konje imaš, da boš les lahko posekal in izpeljal. Da boš vedel: Golih sečenj ne delamo; sekamo pa zato, da bomo to in ono napravili, česar še nimamo. Se več ka-

kor bomo posekali, bomo pogozdili! Naša Goznica, posebno pa tvoja Planina, presega še marsikatero dozorelo smreko, ki je potrebna sekire."

Strletu je bilo dovolj. "Tiste kubike boste že dobili, da jih ne bom imel vedno na krožniku," je še zabrusil Zalarju in hitro izginil za visokim zidom cerkvene ograje.

Ostali so se kmalu pomenili kako bodo pogozdovale. Nato so hiteli napajati živino in po drugih opravkih. Preden je legel mrak na obronke Gozdnice in ravninskih reber, so se tudi otroci porazgubili po hišah.

Tipaje in raztreseno so padali prvi žarki čez Goznico, obsevali so dramečo se vas ter skoraj otožno jesensko pokrajino. Na ravninski gmajni se je razlegla pesem: "Srp se v soncu bliska, a kladivo poje . . ."

Bilo je živo, bolj ko po navadi, ko so meketale kozo in so pastirji iz dolgočasja objestno kričali. Med redkimi drevesnim bičevjem in v zrak štrlečimi skalami, so urno usekavale v prodnata tla rovnice in motike. Ravnjani, stari in mladi, so hoteli sadiči — "naše zeleno zlato", kakor jim je to modro razlagal Lužnikov Slavko.

"Kdaj bodo ti bori, bučke in smreke zrastle?" je spraševala mala Ančka Lužnika, Slavkovega očeta.

"Vidva še ne bosta tako stara, kakor sem jaz," reče Anči in Slavku. "Samo vsako leto bo treba v jeseni in spomladi pridno sadiči in sejati jelke, bore in listovce. Potem bodo ti kraji lepši in bogatejši; tudi vetrna ne bo več takšnega."

Modre Ančkine oči, so zaupno žarele. Verjela je resnemu Lužniku, saj je veliko bral in mnogo vedel.

MESEC IN SOLNCE

(Afriška pravljica)

Mesec in sonce sta bila brat in sestra. Nekega dne sta si izmislila pravo. Mesec je dejal solncu:

"Vržimo najine otroke na zemljo". Solnce je bilo zadovoljno. Ko je prišel čas da bi morala izvršiti, kar sta sklenila, je mesec skril svoje otroke. Nabral je belih kamnov in jih vrigel v vrečo. Solnce pa ni vedelo nič o tem, polovilo je v resnici vse svoje otroke in jih vtaknilo v vrečo. Mesec in sonce sta se nato napravila na pot in prišla do zemlje. Mesec je izpraznil vrečo s kamni. Tako je bilo prevarano solnce, ki je iztreslo otroke iz vreče. Mesec in sonce sta šla nato domov.

Nastal je dan, solnce je v vselej vseh ljudi vželo na nebo. Prišla je noč in vželo je mesec

s svojimi otroki — zvezdami. Tedaj je postalo solnce srdito na mesec, ker ga je bil prevaril, da je vrglo svoje otroke na zemljo. Mesec pa je dejal solncu, da bi bila njegova moč z otroki za ljudi prevelika in da je bolje, če ljudje njegovo dečo — ogenj polovijo si skuhaajo jedi in si ogrejejo trebuhe. Od tistega časa živita solnce in mesec v prepiru in hodita vsak svojo pot, ljudje pa so dobili ogenj. Vidite, to je resnica.

AMERIŠKA ZDRAVILA NA SVETOVNEM TRGU

Zedinjene države prevladujejo danes na svetovnem-trgu z zdravili, je izjavil John S. Zinsser, predsednik tvrdke Sharpe and Dohme v Philadelphiji.

Lansko leto so Zedinjene države izvozile za 177 milijonov dolarjev zdravil, to je 22,5% več kakor v letu 1946, in 10-krat več kakor leta 1938. Z ameriški-

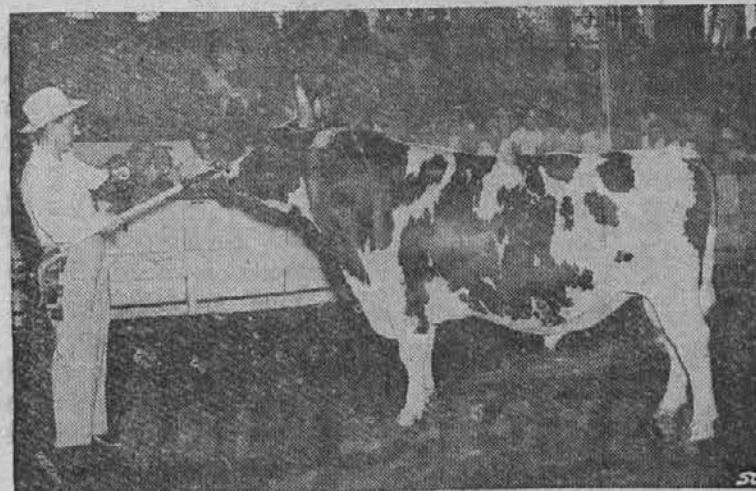
mi zdravili se je svet seznanil zlasti med svetovno vojno. Za

Južno Ameriko so bila med svetovno vojno evropska zdravila nedostopna. Evropske tovarne so bile itak skoro uničene (zlasti Nemčija, ki je bila do vojne med prvimi dobavitelji zdravil, je bila med vojno izrinjena s svetovnega tržišča).

Američani so dvignili izvoz zdravil zlasti s proizvodnjo tako imenovanih "čudežnih" zdravil, kakor so tirotricin, penicilin in streptomycin. Do lanskega leta so se cene ameriških zdravil dvignile v povojni dobi za 3%, letos so tudi nekoliko poskočile. Nasprotno, so cene "kemoterapevtskih" izdelkov, na primer penicilina zelo padle. Pred nekoliko leti se je ta prodajal še po 20 dolarjev (za dozo s 100.000 enotami), danes pa dobiš v bolnicah to količino penicilina za 25 centov.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Greatest Show Ring Bull Retires



After dominating the show rings of the nation for the past 12 years as the greatest of show animals, Netherhall Swanky Dan, the national grand champion Ayrshire bull, is retiring.

This announcement was made by Otto Schnering, president of the Curtis Candy Company, which operates the farms at Cary, Ill., where Swanky Dan will continue to serve as their famed Ayrshire herd sire.

His latest triumph—senior and grand champion at the National Dairy Cattle Congress at Waterloo, Iowa—represented the 84th consecutive championship of his career, achieving the record of winning more championships than any other dairy or beef animal. He has become both a legend and an institution throughout the agricultural world. Swanky Dan qualifies as the "grand old man" of any group of champions. His 13 years of age are equivalent to 75 years in a human. He continued his winning ways at an age twice that of most prize show cattle.

His greatness is also supported by the winnings of his progeny. At the Dairy Congress, he was sire of the first prize get-of-sire, as well as sire of heifers that won the junior and reserve junior championships. His get stand high in production. His first daughter to finish her production record at the Curtis farms gave 18,000 pounds of milk and 666 pounds of butterfat.

"All good things must come to an end and so has Swanky Dan's show ring career," Mr. Schnering commented. "He could go on winning for some time yet, but it is more appropriate that he quit as an undefeated champion."

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

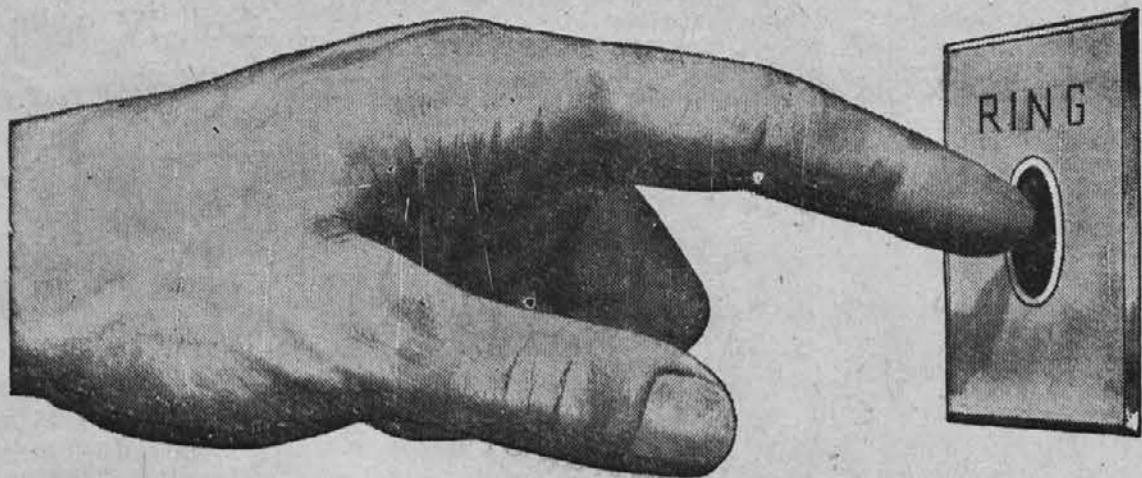
Pokličite:
ENdicott 0718



OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730



It's for you!

SOMETIME in the very near future, a finger will press your doorbell.

The ring will be for you, in more than one sense of the word.

For the doorbell ringer will be a volunteer representative of the U.S. Treasury, aiding the Security Drive to increase automatic buying of U.S. Security Bonds.

For your future, for your security, he will urge you to sign up for one of the two painless, easy, and systematic plans for putting part of your income—regularly—into U.S. Security Bonds.

One is the Payroll Savings Plan, for people on wages or salary. The other is the Bond-A-Month Plan, for those not on payrolls but who have a checking account in a bank.

In all fairness to yourself, you should welcome this man . . . and listen to him well. He is offering you peace of mind—the peace of mind that can only come from regular saving for the needs and wants of the future.



AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY!

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati



Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Vso noč se je skozi vas vlekel nekakšen pratež. Zraven dvorišča, kjer je prenočeval s kozaki Grigorij, je dolgo stala baterija. Skoz enojno okence je bilo slišati surove kletvine, vpitje konjikov, živčav. V bajto so se prihajali gret kanonirji in sli polkovnega poveljstva, ki so se kdo ve kako znašli v tej vasi. Opolnoči so vdrl trije izmed baterijske posluge in prebudili go. spodarja in kozake. Nekje v bližini v rečici so pustili top, sklenili prenočiti in ga drugo jutro potegniti z volmi na plan. Grigorij se je predramil in dolgo gledal, kako so topničarji stakajoč trebili s škornjev prilepljeno mrzlo blato, se sezuvali in razobešali mokre obujke po dimniku podzemke. Potlej je vstopil nek do ušes oškropjen častnik, artilerist. Poprosil je za prenočišče, razgrnil plašč in si dolgo malomarno razmazoval po obrazu z rokavom suknjice blatne obrizge.

En top smo zgubili, — je dejal in pogledal Grigorija s pohlevnimi očmi, kakor jih ima utrujen konj. — Danes je bila taka bitka kakor pri Mačehi. Dvakrat smo ustrelili, pa so nas potipali. — Završi ti — in ti v trenutku preseka glavno os! Top pa je stal na skednju. A kam naj bi ga bili bolje zamaskirali! — Vsakemu stavku je iz navade in brzkone nevede priložil grdo kletev. — Vi ste iz vešenskega polka? Boste pili čaj? Gospodinja draga, ali bi nama ga pripravili samovarček, a?

Bil je klepetavast, priskuten sobesednik. Čaj je v duško polokal. In čez pol ure je Grigorij že vedel, da je doma iz platovskega okraja, da je dovršil realko, bil v nemški vojni in se dvakrat nesrečno oženil.

Zdaj je križ čez donsko vojsko! — je pravil in si oblikoval znoj z obrbite ustnice s koničastim jezikom. — Vojsna se bliža kraju. Bojišče se bo jutri razvežnilo, čez štirinajst dni pa bomo že v Novočerkasku. Z bosimi kozaki so hoteli naskočiti Rusijo! No, ali niso avše? Kadrovski častniki pa so vsi barabe, primejduši! Ali ste vi kozak? Ste? No, z vašimi rokami bi si oni radi nabrkjali kostanja iz žerjavke. Sami pa po intendaturah odpravljajo lajorjevo listje in kašo!

Na gostu je mežikal z jalovimi očmi, se zibal, se naslanjal na mizo z vsem tršatim in jedropolnim životom, kotički širokih, odprtih ust so mu bili puščobno in nemarno spuščeni, na obrazu mu je v celoti ostal prejšnji izraz pohlevnega, iznemoglega kljuseta.

Prejšnje čase, vsaj za časa Napoleona, se je bilo lepo vojskovati! Prišli sta si nasproti dve vojski, trčili sta druga ob drugo in se razšli. In ti ni bilo ne bojišče ne čepenja po rovih. Pa se zdaj začni zatapljati v operacije — sam vrag si polomi glavo. Če so poprej zgodovinarji lagali, bodo pri opisovanju te vojne prišli na svoj račun! — Sam dolgeas, ne pa vojna! Barv ni. Govno! In sploh — trparija. Jaz bi postavil oba

kolovodja na samo drugega pred drugega in dejal: "Tule, gospod Lenin, imate narednika — naj vas nauči sukati orožje. Vas, gospod Krasnov, je pa lahko sram, če ga ne znate." Potlej naj bi se pa bila kakor David in Goliat: kdor bi zmagal, njegova bi bila oblast. Ljudstvu je malo mar, kdo ga vlada. Kako mislite vi, gospod praporščak?

Grigorij ni odgovarjal, ampak dremotno opazoval okorne gibe njegovih mesnatih ramen in rok in rdeči jezik, ki mu je zoprt na gosto migal v ustni odprtini. Rad bi zaspal, pa ga je jezil netečni, prismuknjeni kanonir in obhajala ga je omedlevica zaradi pasjega smrada, ki je prihajal od njegovih prepotenih nog.

Zjutraj se je Grigorij prebudit z inakim občutjem nečesa nerešenega. Razplet, kakor ga je bil videl že od jeseni, ga je vendar presenetil s svojo nepričakovanostjo. Grigorij je bil spregledal, kako se je nezadovoljnost nad vojno, ki je sploščka žujnjala po stotnjah in polkih v predrobenih rojicah, neopazno zila v širok veletok. In zdajci je videl samo to reko, ki je lomasto goltajoč spodmlevala bojišče.

Tako gre v zgodnji vigradi človek po stopi. Sonce sije. Vse naokoli je nedotaknjen ilast sneg. Pod njim pa se, za oči nevidno, opravlja pravadno čudovito delo — osvoboditev zemlje. Sonce liže sneg, ga razjeda, spira od spodaj z mokroto. Topla meglena noč — zjutraj pa se že s hrščem in truščem poseda sren, po cestah in kolovozih se mehurčka zelena voda s pobočij, izpod kopit na vse plati brizga sneg v otajanih žmukljih. Toplo je. Odmevuje se in kopnijo peskoviti brežuljki, pravobitno veje po ilovnatih prsti, po strohnih travah. Opolnoči mogočno rjove v prepadih, v grapih godrnjajo vanje drseči sneženi plazovi, razkrite žametno-črne ozimne se kadijo v slastnih meglicah. Proti večeru stepna rečica ječe prelomi led in ga drvi do vrha polna, napeto nalita kakor prsi dojnice, človeka pa, ki stoji na pesnatem bregu preseneča nepričakovani konec zime, da išče z očmi pripraven prostorček in opleta z bičem oznojenega, z ušesi strižnega konja. Naokrog pa izdajalsko in nedolžno modri sneg, leži krmežljava in v belo oblečena zima.

Ves dan se je polk umikal. Po cestah so dirjali pratežniki. Nekje na desni, za sivim oblakom, ki je zastiral obnebje, so v kratkih presledkih butale topovske salve. Po otajeni, zvočni cesti so capale stotnije, konji so z razdrahanimi binclji mesili mokri sneg. Pod potmi po brežinah so se gnali sli. Molčečne poljske vrane, odete v modrikasto se prelivaajoče perje, kosorepe in štoraste kakor kavalerist pri pehoti, so se ime-

nitno in cincavo sprehajale vzdolž ceste in spuščale mimo sebe kakor pri paradi umikajoče se vojaške stotnije, vrste razcapanih plastunov, kače pratežja.

Grigorij je spoznal, da burno sprožene vzmeti umika ne more nihče več zadržati. In ponoči je, prežet z radostno odločnostjo, samovoljno zapustil polk.

— Kam pa si se namenil, Grigorij Pantelev? — je vprašal Mitjka Koršunov, ki je porogljivo opazoval, kako si je Grigorij pripravljaj zabojček. Govoril je veselo in pomežiknil:

— Zakaj sprašuješ?

— Ima me.

Grigoriju so zamogljale zardele buncice lic, a odgovoril je z mežikajočimi očmi:

— Po kampakamski cesti.

Zdaj veš?

In je odšel.

Njegov konj je čakal nerazsedan.

Do svitanja je galopiral po potih, ki so se dimile od nočnega zamaža. "Potrpel bom doma, tam poslušal, kako pojdejo oni mimo, in se priključil polku," — je odmaknjeno mislil o teh, s katerimi se je še včeraj bojeval z ramo ob rami.

Drugi dan proti večeru je že zavl na očeto dvorišče s konjem, ki je imel za seboj dve sto vrst neprenehnega dir, da je v teh dveh dneh omrševal in se opotekal od utrujenosti.

11

24. novembra so v Novočerkasku zvedeli, da je prispelo vojaško odposlanstvo držav sporazuma. Po mestu so se razširile trdovratne govorice, češ da stoji močna angleška eskadra že ob pomolu v novorojskem pristanišču, da se že izkrcavajo velikanske količine zavezniških čet, prepelane iz Soluna, da je korpus francoskih črnih strelcev že izkrcan in da bo prav v najkrajšem času prešel v napad skupno z dobrovoljsko armado. Kakor snežena kepa so se valili po mestu glasovi.

25. dopoldne je Krasnov velel odposlati častno četo telesne straže kozakov atamanskega polka. Urno so načikali dve stotnji mladih atamancev v

soke škornje in belo jermenasto opremo in jih ravno tako urno poslali v Taganrog s stotnjo trobentačev vred.

Predstavniki angleškega in francoskega vojaškega odposlanstva na jugu Rusije so se odločili, da bodo zastran svojstvenega političnega razgledovanja poslali v Novočerkask nekaj častnikov. Njihova naloga naj bi bila, da bi se seznanili s položajem na Donu in z vidiki nadaljnega boja z boljševiki. Anglijo so zastopali stotnik Bond in poročnik Bloomfield in Monroe. Francijo stotnik Ochien in poročnik Dupreux in Faure. Prihod teh nepomembnih častnikov za zavezniških vojaških misij, ki so po muhastem naključju postali "poslaniki", je torej napravil tak preplah v atamanskem dvorcu.

Z veliko častjo so pospremili "poslanike" v Novočerkask. S čezmernim kleče plazništvom in petolizništvom so preprostim častnikom zmešali glave, da so začutili svojo "resnično" veličino in že začeli pokroviteljsko in zviška gledati ugledne kozake generale in dostojanstvenike vsevelike smotlačne republike.

Mladima francoskima poročnikom je bilo že čutili, kako jima skozi zunanji sijaj priljudnosti in sladkobne francoske ljubeznivosti uhajajo v pogovoru s kozakiškimi generali hladni prizvoki zaničevanja in napuha.

Zvečer je bil v dvorcu pripravljen obed s sto kuvertami. Kozakiški pevski zbor je razgrinjal po dvorani svilnatu vezeni-ko kozakiških pesmi, obilno pretkano z globokimi tenorji, godba na pihala je čisljanja vredno pristiskala in igrala zavezniške himne. "Poslaniki" so prigrizovali, kakor se spodobi ob takih

primerih, zmerno in zelo dostojanstveno. Atamanski gosti so čutili zgodovinsko pomembnost trenutka in jih naskrivoma pogledovali.

Krasnov je začel govoriti: — Gospoda, nahajate se v zgodovinski dvorani, ki z njenih sten gledajo na vas neme oči junakov druge narodne vojne iz leta tisoč osem sto dvanajst. Platon, Ilovajskij, Denisov nam budijo v spominu svete dni, ko so pariški prebivalci pozdravili svoje osvoboditelje — donske kozake, ko je car Aleksander Prvi iz drobecev in ruševin obnovil lepo Francijo.

Odposlanec "lepe Francije" so se od čezmerno popitega cimljanca že uvedrile in zameglile oči, a govor Krasnova so do konca pazljivo poslušali. Krasnov je na široko orisal katastrofalno nesrečo, ki je doživlja "rusko ljudstvo, ko ga tlačijo divjaški boljševiki", in nabreklo končal:

... Najboljši predstavniki ruskega ljudstva ginejo v boljševičkih vozah. Njihovi pogledi so obrnjeni v vas: čakajo vaše pomoči in njim, samo njim ste dolžni pomagati, ne Donu. Mi lahko s ponosom rečemo — svobodni smo! Toda vsi naši načrti, namen našega boja je velika Rusija, zvesta svojim zaveznikom, braneča njihovih koristi, žrtvujoča se zanje in zdaj tako težko pričakujoča njihove pomoči. Pred sto štirimi leti v mesecu marcu je francosko ljudstvo pozdravilo carja Aleksan-

dra Prvega in rusko gardo. In s tem dnem se je začelo novo obdobje v življenju Francije, ki jo je dvignilo na prvo mesto. Pred sto štirimi leti je naš ataman grof Platon obiskal London. Mi vas pričakujemo v Moskvi! Pričakujemo vas, da bomo, ob zvokih slovesnih koraknic in naše himne skupno vkorakali v Kremelj, da bi skupaj okušali vso slast miru in svobode! Velika Rusija! V teh besedah so vse naše sanje in nadeje!

Ko je Krasnov sklenil svoj govor, je vstal stotnik Bond. Ob glasovih angleškega govora je legla na udeležence banketa mrtvaška tišina. Prevajalec je začel vzneseno prevajati.

(Dalje prihodnjik)

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

V NAJEM

se oddajo prostori za zdravniški urad v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., kjer je več let imel urad dr. Oman.

Ako kateri izmed naših slovenskih zdravnikov želi imeti dober prostor, naj se zgleda v uradu SND, kjer se dobijo pojasnila in se prostore pokaže.

IZ URADA SLOV. NAR. DOMA NA ST. CLAIR AVE.

Naznanjamo vsem onim rojakom, kateri so spremenili svoje prejšnje dolžnice SND na članske certifikate, da pridejo v urad SND, kjer dobijo črke (Refund Check) kot odplačilo na certifikat.

John Tavčer, tajnik

Make Your New Year's Eve Reservations Now!

Gala New Year's Eve Celebration

at LUDWIG'S NITE CLUB 20160 LINDBERG AVE.

Good Music — Refreshments Noisemakers, etc.

Call IV 9628

Little Brother



That tiny tractor being displayed by Virginia Vermeson, Detroit, is a scale plastic model of its big brother, the Ford Tractor. More than 1,000 of the models are daily rolling from a miniature production line in Detroit. First used by dealers to point out the features of the product when the real thing was unavailable due to shortages, the models caught the popular fancy. Today model manufacturing is big business, not only in tractors but in automobiles and other products. The model Ford tractor follows faithfully the vermilion red and forest gray color scheme of the big tractor; the body is of plastic, the axles of steel, the tires of real rubber.

What's Wrong With This Picture?



PIGEON COVE, MASS.—Well, almost nothing, except that the pretty lassie above is sitting on a paper chair, reading by the light from a paper lamp, and of all things, warming herself in front of a paper fireplace. Hard to believe, but true. The entire house is made of old newspapers tightly rolled and coated with Waterspar Varnish, which makes the papers both water-repellent and weather proof. It's a unique answer to the housing shortage.



Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

V blag spomin

ob deseti obletnici odkar je umrla naša predraga hčerka in sestra

Mary (Minka) GERL

Svoje mile oči je za vedno zatisnila 28. decembra 1938.

Deset let je že minilo, odkar v večnost si se preselila, preluba naša hčerka in sestra. Čas še ni zacell naših ran, žalosten je ta dan za nas, misli naše so pri Tebi.

Mirno in pokojno v grobu spiš, veseljš se nad zvezami, kjer enkrat se snidemo za vekomaj!

Žalujoca mati, sestra in bratje

Cleveland, O., dne 29. dec. 1948.

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REDwood 4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

ŽENE IN DEKLETA V COLLINWOODSKEM OKROŽJU STE VABLJENE, DA SE PRIDRUŽITE

KROŽKU ŠT. 1 PROGRESIVNIH SLOVENK,

KJER IMAJO ČLANICE PRILIKO DO SAMOIZOBRAZBE POTOM PREDAVANJ IN MEDSEBOJNEGA DELOVANJA ZA SPLOŠNI DOBROBIT.

MARION BASHEL, predsednica

MARY VIDRICH, tajnica

ZELIMO VSEM VESELO IN SREČNO NOVO LETO!